

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY BUDŻETOWEJ GMINY
ŚWIDNICA
NA 2017 ROK

Budżet gminy na 2017 rok został opracowany z uwzględnieniem Konstytucji RP, która gwarantuje gminie samodzielność finansową i udział gminy w finansach publicznych, z uwzględnieniem: ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm./, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego /tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 198/, Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych /tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm./, z uwzględnieniem przyjętego przez Radę Gminy trybu prac na projektem uchwały budżetowej /Uchwała Nr LXXI/572/2010 Rady Gminy Świdnica z dnia 17 września 2010 roku/, a także informacji o niektórych założeniach i wskaźnikach przyjętych do opracowania budżetu państwa na 2017 rok.

DOCHODY

W roku 2017 w budżecie Gminy Świdnica planuje się dochody w wysokości **83 578 460,32 zł, w tym: dochody majątkowe w kwocie 14 633 748,00 zł, dochody bieżące w wysokości 68 944 712,32 zł.** W stosunku do przewidywanego wykonania za rok 2016 w 2017 roku szacuje się wzrost dochodów o 14 171 034,73 zł, tj. o 20,4%. Wzrost dochodów spowodowany jest przede wszystkim planowanym wyższym wpływem środków zewnętrznych na inwestycje gminne. Ponadto na wyższy plan dochodów w 2017 r. mają wpływ zwiększone planowane środki: z podatku PIT, subwencji wyrównawczej, opłaty za gospodarowanie odpadami oraz na realizację Programu 500 Plus.

Planowane dochody w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo– 1 355 890 zł

W dziale 010- Rolnictwo i łowiectwo planuje się dochody majątkowe, które stanowić będą:

1. środki na dofinansowanie własnych inwestycji gminy- partycypacja mieszkańców w kosztach inwestycji- **10 390 zł,**
2. środki ze sprzedaży działek rolnych- **30 000 zł,**
3. środki z Unii Europejskiej na inwestycję pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Wilkowie i Makowicach wraz oczyszczalnią ścieków w ramach PROW na lata 2014 - 2020” – **787 500 zł,**
4. środki z Unii Europejskiej na inwestycję pn. „Zadania inwestycyjne w ramach PROW na lata 2014 - 2020”- **528 000 zł.**

W dziale Rolnictwo i łowiectwo planuje się spadek dochodów majątkowych o 1 517 260 zł, tj. o 52,8% w stosunku do przewidywanego wykonania roku bieżącego, ze względu na niższą kwotę planowanych środków z programów operacyjnych Unii Europejskiej (dostosowanie planów do przewidywanych źródeł finansowania inwestycji w 2017 r.).

Dział 020 – Leśnictwo – 4 156 zł

Dochodami tego działu będą wpływy z czynszu dzierżawnego (tenuty) za dzierżawę obwodów łowieckich. Przewiduje się dochody z tego tytułu w wysokości **4 156 zł,** tj. o 3,9% wyższe niż w roku bieżącym.

Dział 600 – Transport i łączność – 210 000 zł

W dziale Transport i łączność planuje się **dochody majątkowe w kwocie 210 000 zł**

z tytułu dotacji z Samorządu Województwa Dolnośląskiego w ramach dofinansowania ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych na inwestycje pn. „Droga dojazdowa do gruntów rolnych”- 210 000 zł.

W 2017 r. na budowę i modernizację dróg gminnych, w stosunku do roku bieżącego, planuje się dochody majątkowe niższe o kwotę 344 970 zł (tj. o 62,2%). Niższe dochody w dziale wynikają z dostosowania do obecnie przewidzianych źródeł zewnętrznych dofinansowania inwestycji w 2017 roku.

Ponadto planuje się zmiany w budżecie gminy w trakcie roku budżetowego.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa – 2 293 460,32 zł

W dziale tym planuje się **dochody bieżące w wysokości 461 460,32 zł** z tytułu:

1. czynszów za lokale mieszkalne i użytkowe w wysokości 380 000 zł – plan na 2017 rok jest wyższy o 7% od przewidywanego wykonania roku bieżącego,
2. opłaty za wieczystego użytkowanie gruntów w wysokości 40 000 zł, tj. o 11% niższe od planowanego wykonania b.r., ze względu na przewidywane obniżenie wartości gruntów,
3. najmu i dzierżawy składników majątkowych – 34 460,32 zł – plan na poziomie wyższym o 91,4% niż w roku bieżącym (po przeprowadzonych przetargach w 2016 r. wzrosły stawki czynszu dzierżawnego gruntów rolnych),
4. odsetek od należności cywilnoprawnych– 7 000 zł.

Ponadto planuje się **dochody majątkowe w kwocie 1 832 000 zł** z tytułu:

1. wpływów z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności - 2 000 zł, tj. na poziomie niższym o 33,3% od przewidywanego wykonania bieżącego roku,
2. sprzedaży składników majątkowych gminy w wysokości 200 000 zł - plan na 2017 rok jest niższy o 76,5% w stosunku do bieżącego roku,
3. środków z budżetu państwa na dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa budynku w Pszennie przy ul. Wrocławskiej” w ramach wsparcia budownictwa komunalnego przez państwo w wysokości 990 000 zł,
4. środków z budżetu państwa na dofinansowanie inwestycji pn. „Przebudowa budynku mieszkalnego przy ul. Zacisze 1 w Pszennie” w ramach wsparcia budownictwa komunalnego przez państwo w wysokości 640 000 zł.

W dziale gospodarka mieszkaniowa planuje się dochody na poziomie wyższym o 71,3 % tj. o 954 474,99 zł w stosunku do przewidywanego wykonania roku bieżącego, przede wszystkim ze względu na zaplanowane dotacje z budżetu państwa przeznaczone na budownictwo mieszkaniowe.

Dział 710- Działalność usługowa- 800 zł

W dziale tym planuje się dochody **w kwocie 800 zł** z tytułu dotacji celowej na utrzymanie Pomników Żołnierzy na terenie gminy zgodnie z pismem Wojewody Dolnośląskiego znak FB-BP.3110.9.2016.KSz z 21 października 2016 r.

Dział 750 – Administracja publiczna – 1 081 058 zł

Dochodami tego działu będą **dochody bieżące** w wysokości **95 058 zł**, tj.:

1. dotacja na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej **64 875 zł**, na prowadzenie spraw obywatelskich. Wysokość dotacji na 2017 rok została określona przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem znak FB-BP.3110.9.2016.KSz z 21 października 2016 r.,
2. 5% dochody należne gminie z tytułu realizacji zadań zleconych gminie (udostępnianie danych osobowych)- 52 zł,
3. wpływy uzyskane z wynajmu pomieszczeń Urzędu Gminy– **315 zł**- plan o 1,3% wyższy niż w roku br.,
4. wpływy z różnych dochodów- **5 065 zł**,
5. odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych Urzędu i Gminy (Organu)– **24 751 zł**– plan o 3,9% wyższy niż w roku bieżącym.

Ponadto planuje się **dochody majątkowe w kwocie 986 000 zł** z tytułu przewidywanego dofinansowania z Unii Europejskiej inwestycji pn. „Rozwój e-usług publicznych w Gminie Świdnica”.

W dziale Administracja publiczna dochody planuje się na poziomie 9- krotnie wyższym w stosunku do roku bieżącego ze względu planowany wpływ dofinansowania z UE na rozwój e-usług publicznych.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 3 384 zł

Dochodem tego działu będzie dotacja celowa na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w Gminie. Kwotę na ten cel określiło Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Wałbrzychu w wysokości **3 384 zł**, tj. o 73,8% niższą niż w roku bieżącym (pismo znak DWB-3101-17/16 z 18 października 2016 r.), ponieważ w roku 2017 nie planuje się zakupów na wyposażenie lokali wyborczych.

Dział 752- Obrona narodowa- 300 zł

Planowanym dochodem będzie dotacja celowa w kwocie **300 zł** na zadanie zlecone gminie przez administrację rządową dotyczące obrony narodowej, zgodnie z pismem Wojewody Dolnośląskiego znak FB-BP.3110.9.2016.KSz z 21 października 2016 r.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 576 852 zł

Dochodem tego działu będzie dotacja na obronę cywilną w kwocie **1 000 zł**, tj. na poziomie roku bieżącego. Wysokość dotacji określił Wojewoda Dolnośląski pismem znak FB-BP.3110.9.2016.KSz z 21 października 2016 r.

Ponadto planuje się pozyskanie środków z UE **na zakupy inwestycyjne** pn. „Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii celem wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” w ramach projektu partnerskiego gmin pod przewodnictwem Gminy Świdnica **w kwocie 575 852 zł**.

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – 30 436 225 zł

Dochodami tego działu są:

1. podatek rolny	-	3 014 608 zł, w tym:
- osoby fizyczne	-	2 014 930 zł
- osoby prawne	-	999 678 zł
2. podatek od nieruchomości-		10 851 375 zł, w tym:
- osoby fizyczne	-	2 506 340 zł
- osoby prawne	-	8 345 035 zł
3. podatek leśny-		178 993 zł, w tym:
- osoby fizyczne	-	5 993 zł
- osoby prawne	-	173 000 zł
4. podatek od środków transportowych-		663 796 zł, w tym:
- osoby fizyczne	-	455 796 zł
- osoby prawne	-	208 000 zł

5. podatek od działalności gospodarczej opłacany w formie karty podatkowej- 7 100 zł.

Wpływy powyższego podatku w 2017 roku planuje na poziomie przewidywanego wykonania roku bieżącego.

6. podatek od spadków i darowizn – 75 000 zł.

Dochody zostały dostosowane do prognoz na rok 2017.

7. opłata skarbową – 31 170 zł.

Zakłada się wpływy 0,39% wyższe w stosunku do planu 2016 r.,

8. podatek **od czynności cywilnoprawnych** – 760 000 zł

Dochody zaktualizowano do prognoz wykonania roku bieżącego.

9. opłata za **zezwoenia na sprzedaż napojów alkoholowych** – 200 000 zł. Przewiduje się, że wpływy będą o 14,1% niższe w stosunku do planu 2016 r.

10. **opłata eksploatacyjnej** – 50 000 zł- wpływy w 2017 roku planuje na poziomie przewidywanego wykonania roku bieżącego.

11. opłata **od posiadania psów** – 200 zł. Planuje się dochody na poziomie planowanego wykonania roku bieżącego.

12. zwrot kosztów postępowania administracyjnego (kosztów upomnienia)- 6 858 zł. W 2017 roku planuje się dochody wyższe o 3,9% w stosunku do planu 2016 r.

13. **odsetki** od nieterminowych wpłat należności podatkowych – 47 053 zł, tj. o 3,9 % wyższe w stosunku do planu na rok 2016.

14. **odsetki** od należności publicznoprawnych – 3 000 zł.

15. **udziały w podatkach** stanowiących dochód budżetu państwa – 14 345 472 zł, tj. o 16,6% wyższe od przewidywanych wpływów w roku bieżącym, w tym:

- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych /PIT/ – 13 617 472 zł,

Planowe udziały zostały określone przez Ministra Finansów pismem znak ST3.4750.31.2016 z 14 października 2016 r. i są wyższe o 15,8% w stosunku do planu na 2016 rok, tj. o kwotę 1 860 100 zł. Wskaźnik udziału gmin we wpływach podatku dochodowego od osób fizycznych na 2017 r. wzrósł o 0,10% i wyniesie 37,89 % ,

- w podatku dochodowym od osób prawnych /CIT/ – 728 000 zł (wzrost o 33,1% w stosunku do planu na 2016 r.).

16. **renta planistyczna** – 122 600 zł – dochody z tego tytułu oszacowano na podstawie wydanych decyzji w sprawie ustalenia opłaty za wzrost wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W roku 2017 planuje się wpływy o 2,2% wyższe od przewidywanego wykonania w roku bieżącego.

17. **opłata za zajęcie pasa drogowego** – 79 000 zł - zaplanowano dochody wyższe od przewidywanego wykonania br.

W dziale tym planuje się wzrost dochodów o 3 193 526 zł, tj. o 11,7% w stosunku do przewidywanego wykonania w bieżącym roku, przede wszystkim ze względu na planowane wyższe wpływy z tytułu udziałów w podatku PIT i CIT oraz zaktualizowanie należności w podatkach lokalnych.

Dział 758 – Różne rozliczenia – 15 422 703 zł

Dochodem w tym dziale będzie zwrot podatku VAT w kwocie **100 000 zł** i otrzymana subwencja ogólna w wysokości **15 322 703 zł**, na którą składa się:

1. część oświatowa - 13 453 818 zł (o 3,4 % niższe od planowanych dochodów, co daje kwotę o 471 526 zł niższą niż w roku bieżącym), natomiast w stosunku do ostatecznego planu na 2016 r. Ministerstwa Finansów wyższe o 0,2% (t.j. o kwotę 31 355 zł),
2. część wyrównawcza – 1 868 885 zł (27,2% zwiększenie, co daje kwotę o 399 561 zł wyższą niż w roku bieżącym).

Wyżej wymienione kwoty zostały określone przez Ministra Finansów w piśmie znak ST3.4750.31.2016 z 14 października 2016 r. W wyniku szacunkowych wyliczeń Ministerstwa Finansów w roku 2017 Gmina otrzyma subwencję ogólną o 71 965 zł (tj. o 0,5%) niższą niż w roku bieżącym.

Dział 801 – Oświata i wychowanie – 8 217 896 zł

Dochodami tego działu będą:

1. odsetki bankowe na rachunkach szkół podstawowych – 1 500 zł,
2. opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego – 58 100 zł, w tym: Przedszkole w Pszennie – 31 000 zł, Przedszkole w Witoszowie Dolnym – 18 700 zł i Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Mokrzeszowie – 8 400 zł,
3. odsetki bankowe na rachunkach przedszkoli- 600 zł,
4. odsetki bankowe na rachunkach gimnazjów- 900 zł,
5. odsetki bankowe na rachunkach Gminnego Zespołu Oświaty- 300 zł,
6. dochody z usług stołówki szkolnej w Lutomi Dolnej- 81 000 zł,
7. środki z UE w na dofinansowanie realizacji inwestycji pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Świdnica: Szkoły Podstawowej w Pszennie oraz Szkoły Podstawowej w Grodziszczu” - 3 519 496 zł,
8. środki z UE w ramach RPO ZIT AW na lata 2014 – 2020 na dofinansowanie realizacji inwestycji pn. „Rozbudowa zespołu szkolnego w Witoszowie Dolnym w celu poprawy warunków nauczania” – 2 516 000 zł,
9. środki z Ministerstwa Sportu (tj. Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej) na dofinansowanie realizacji inwestycji pn. „Rozbudowa zespołu szkolnego w Witoszowie Dolnym w celu poprawy warunków nauczania” – 2 040 000 zł.

W dziale Oświata i wychowanie planuje się zwiększenie dochodów o 43,4% w stosunku do bieżącego roku, przede wszystkim z tytułu zwiększenia środków możliwych do pozyskania z programów Unii Europejskiej.

Dział 852 – Pomoc społeczna – 702 267 zł

W dziale tym planowane dochody to przede wszystkim dotacje celowe z budżetu państwa w łącznej kwocie **638 000 zł**, w tym:

1. na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem na składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia rodzinne w kwocie **84 400 zł** (kwota wyższa o 5,4%, tj. o kwotę 4 334 zł w stosunku do roku bieżącego),
2. na realizację zadań własnych gminy w łącznej kwocie **553 600 zł**, w tym:
 - a) dotacja celowa na opłacenie składki zdrowotnej za osoby pobierające zasiłek stały- **32 000 zł** (więcej o 42,2% tj. o kwotę 9 500 zł w stosunku do br.),
 - b) dotacja celowa na wypłatę zasiłków okresowych i celowych- **76 300 zł**, (mniej o 22,1% tj. o kwotę 21 600 zł w stosunku do roku bieżącego),
 - c) dotacja na zasiłki stałe - **187 000 zł** (niższa o 25,1% tj. o kwotę 62 800 zł w stosunku do br.),
 - d) dotacja celowa na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - **196 300 zł** (więcej o 0,5% tj. o kwotę 1 000 zł w stosunku do br.),
 - e) dotacja na dożywianie w ramach pomocy państwa w zakresie dożywiania - **62 000 zł** (tj. o 34 900 zł mniej niż w roku br.).

Kwoty wprowadzonych dotacji określone są pismem Wojewody Dolnośląskiego znak FB-FB-BP.3110.9.2016.KSz z 21 października 2016 r.

Ponadto w dziale 852- Pomoc społeczna zaplanowano dochody w kwocie **64 267 zł**, z tego:

- **61 254 zł** tytułem opłat za świadczone usługi opiekuńcze,
- **3 013 zł** z tytułu odsetek bankowych na rachunku bieżącym.

W związku z utworzeniem od 1 stycznia 2017 r. nowego działu 855 Rodzina w dziale Pomoc społeczna planuje się dochody o **10 664 693 zł** niższe (tj. 93,8%) w stosunku do bieżącego roku.

Dział 854- Edukacyjna Opieka Wychowawcza- 133 290 zł

W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza planuje się dochody w wysokości **132 990 zł** (tj. o 28,6% wyższe niż w br.) z tytułu usług świadczonych przez schronisko młodzieżowe w Lubachowie oraz odsetek bankowych na rachunkach w wysokości **300 zł**.

Dział 855- Rodzina- 18 223 534 zł

W nowym dziale 855 Rodzina planowane dochody to przede wszystkim dotacje celowe na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w łącznej kwocie **18 186 000 zł**, w tym:

1. dotacja celowa na świadczenia w ramach Programu Rodzina 500 Plus w kwocie *13 488 000 zł*,
2. dotacja celowa na świadczenia rodzinne, zaliczkę alimentacyjną oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie *4 698 000 zł*.

Kwoty wprowadzonych dotacji określone są pismem Wojewody Dolnośląskiego znak FB-FB-BP.3110.9.2016.KSz z 21 października 2016 r.

W związku z faktem, iż w 2016 wydatki na świadczenia w ramach Programu Rodzina 500 Plus, świadczenia rodzinne, zaliczkę alimentacyjną oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego były planowane w dziale 852 Pomoc społeczna, brak jest możliwości odniesienia do odchyień w planie.

Ponadto w dziale 855- Rodzina zaplanowano dochody w kwocie **37 534 zł**, z tego:

- *26 600 zł* z tytułu należnych dochodów gminy za odzyskane przez komornika należności alimentacyjne, w tym z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego – *12 600 zł* i zaliczki alimentacyjnej – *14 000 zł*,
- *10 828 zł* z tytułu zwrotu świadczeń z lat ubiegłych rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej wraz z odsetkami,
- zwrot odsetek od nienależnych świadczeń wychowawczych – *6 zł*,
- wpływy różnych dochodów (odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej) – *100 zł*.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 4 498 135 zł

Dochodami tego działu będą wpływy w kwocie 4 498 135 zł (tj. 21% wyższe w stosunku do roku bieżącego), w tym:

1. z tytułu opłat w kwocie 3 292 700 zł, w tym:
 - a) opłaty produktowej - *3 500 zł*,
 - b) opłaty za korzystanie ze środowiska - *1 342 900 zł* wypłacane gminie przez Urząd Marszałkowski,
 - c) opłaty za gospodarowanie odpadami - *1 939 300 zł*,
 - d) różnych opłat (koszty egzekucji opłaty za gospodarowanie odpadami) – *7 000 zł*,
2. pozostałe odsetki w kwocie 1 850 zł, w tym:
 - a) od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami – *1 500 zł*,
 - b) od środków za korzystanie ze środowiska przekazywane przez Urząd Marszałkowski – *350 zł*,

3. środki otrzymane z WFOŚ i GW na dofinansowanie zadania „Akcja Edukacyjna” – 23 585 zł,
4. środki z Unii Europejskiej na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa drogi rowerowej oraz wymiana części oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie Gmina Świdnica w celu ograniczenia niskiej emisji w obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej” w ramach RPO ZIT AW na lata 2014 -2020 – 1 180 000 zł.

W stosunku do roku bieżącego w dziale tym planuje się wzrost dochodów o kwotę 946 321 zł tj. o 26,6%, w tym: z opłaty za gospodarowanie odpadami o 17,9%, z opłaty za korzystanie ze środowiska o 22,1% oraz środki z Unii Europejskiej na dofinansowanie inwestycji o 195%.

Dział 921- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego- 388 510 zł

W dziale 921- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zaplanowano dochody majątkowe w kwocie 388 510 zł z tytułu środków z UE na dofinansowanie inwestycji pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Świdnica: świetlicy wiejskiej w Witoszowie Dolnym oraz budynku oświaty i kultury w Bystrzycy Dolnej”.

Dział 926- Kultura fizyczna- 30 000 zł

W dziale 926- Kultura fizyczna zaplanowano dochody majątkowe w kwocie 30 000 zł na dofinansowanie inwestycji pn. „Odnowa Wsi Dolnośląskiej”, które planuje się pozyskać z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego.

WYDATKI

W budżecie gminy na 2017 r. kwota wydatków wynosi **89 599 720,32 zł** i jest o 22,9% wyższa od przewidywanego wykonania za 2016 r., w tym wydatki bieżące stanowią 63 729 651,11 zł, natomiast wydatki majątkowe stanowią 25 870 069,21 zł. Deficyt gminy do planowanych dochodów planuje się na poziomie 7,2 %, co daje kwotę 6 021 260 zł.

Przy opracowywaniu budżetu gminy na 2017 r. przyjęto, że:

- prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wynosi 101,3%,
- wzrost wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń wynosi 3% (nauczyciele zgodnie z obowiązującymi na czas opracowania projektu budżetu przepisami oraz z uwzględnieniem Karty Nauczyciela),
- składka na Fundusz Pracy planowana jest w wysokości 2,45% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne.

W 2017 roku planuje się wydatki na zadania inwestycyjne w wysokości 25 870 069,21 zł co stanowi aż 28,9% planowanych wydatków budżetu gminy. Jest to kwota bardzo duża, lecz z pewnością nie zaspokoi wszystkich potrzeb inwestycyjnych na terenie naszej gminy.

W pierwszej kolejności obowiązkiem JST jest zabezpieczenie środków na wydatki bieżące w zakresie realizowanych zadań, tj.: oświaty, gospodarki mieszkaniowej, opieki społecznej, pomocy rodzinie, kultury oraz kultury fizycznej a także i administracji. Dopiero po zabezpieczeniu niezbędnej kwoty na wydatki bieżące JST może planować środki na inwestycje. W następnym roku budżetowym tj. 2017 r. władze gminy, aby móc kontynuować obraną strategię rozwoju Gminy Wiejskiej Świdnica, nadal planują wysoki poziom wydatków na inwestycje. Najwięcej środków planuje się na inwestycje związane z gminną infrastrukturą oświatową, kanalizacyjną, drogową, kulturalną, sportową, Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy oraz Wieloletnią Prognozą Finansową zaplanowano dalsze kanalizowanie wraz z budową przydomowych oczyszczalni, budowę kolejnych dróg, termomodernizację budynków użyteczności publicznej, rozbudowę infrastruktury edukacyjnej, budowę drogi rowerowej. Zadania inwestycyjne przewiduje się realizować przy współudziale środków pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz przy współudziale środków z budżetu państwa i budżetu województwa.

Ponadto zaplanowano kontynuację prac w zakresie melioracji na terenie gminy, jak i ochrony środowiska.

Planowane wydatki **w kwocie 89 599 720,32 zł** w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

Dział 010 – Rolnictwo i leśnictwo – 4 698 253 zł

Rozdział 01008 - Melioracje wodne – 937 961 zł

Przewiduje się zatrudnienie 30 pracowników interwencyjnych, których wynagrodzenie osobowe wraz z ubezpieczeniem społecznym i składką na Fundusz Pracy wyniesie **658 123 zł**. Ponadto na odpis na ZFŚS dla pracowników interwencyjnych zaplanowano **38 939 zł**, na świadczenia wynikające z przepisów BHP zaplanowano **5 899 zł**, na badania lekarskie pracowników interwencyjnych zabezpieczono kwotę **5 000 zł**.

Ponadto na remont i utrzymanie urządzeń melioracyjnych przewidywana kwota wydatków wynosi **230 000 zł** (na poziomie planowanego wykonania bieżącego roku), w tym planuje się wydatki na: remonty- 120 000 zł, pozostałe usługi- 50 000 zł oraz zakup materiałów- 60 000 zł, tj. stali, cementu, płyt betonowych, bloczków betonowych, itp.

W dziale tym planuje się wydatki o 0,9% niższe od przewidywanego wykonania b.r., ze względu na mniejszy plan wydatków na pochodne od wynagrodzeń.

Rozdział 01010 – Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi – 1 300 000 zł, w tym **100 000 zł** z opłaty za korzystanie ze środowiska.

Kwotę 1 300 000 zł zaplanowano na realizację następujących **zadań inwestycyjnych**:

- Kanalizacja gminy- 100 000 zł (z opłaty za korzystanie ze środowiska),
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Wilkowie i Makowicach wraz z oczyszczalnią ścieków w ramach PROW na lata 2014 – 2020 – 1 000 000 zł,
- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków dla aglomeracji Lutomia Dolna w ramach RPO ZIT AW – 200 000 zł.

W związku z możliwością pozyskania środków z UE planuje się dofinansowanie do budowy infrastruktury kanalizacyjnej w kwocie 787 500 zł.

Plan wydatków jest niższy o 50% od planowanego wykonania w 2016 r, ze względu na urealnienie planu do planowanych inwestycji na 2017 rok.

Rozdział 01030 – Izby rolnicze – 60 292 zł

Wydatkami tego rozdziału będą odprowadzane 2% odpisy od wpływów podatku rolnego. Wydatki zaplanowano na poziomie bieżącego roku.

Rozdział 01041- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – 2 400 000 zł

Kwotę **2 400 000 zł** planuje się na zadanie **inwestycyjne** pn. „Zadania inwestycyjne w ramach PROW na lata 2014 -2020”. W związku z możliwością pozyskania środków Unii

Europejskiej planowana kwota jest o 4,8- krotnie wyższa od przewidywanego wykonania bieżącego roku.

Dział 400 -Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę- 400 000 zł

Rozdział 40002- Dostarczanie wody- 400 000 zł

Kwotę **400 000 zł** planuje się wydatkować na dopłaty do cen ścieków dla gospodarstw domowych na terenie gminy w formie zakupu usług od spółki ŚGPK. Kwotę dopłat ustalono w wysokości 2,34 zł/m³.

Dział 600 – Transport i łączność – 4 177 664,19 zł

Rozdział 60004 – Lokalny transport zbiorowy – 1 027 971 zł

W ramach tego rozdziału zabezpieczono kwotę **1 027 971 zł**, jako wydatki bieżące na zapewnienie transportu zbiorowego na terenie gminy. Wydatki planuje się na poziomie niższym o 8,2% od przewidywanego wykonania roku bieżącego w związku z planowanymi oszczędnościami. Oszczędności planuje się w związku z koniecznością wprowadzenia nowych rozwiązań w realizacji zadania na rzecz mieszkańców Gminy.

Rozdział 60014 – Drogi publiczne powiatowe – 1 101 953 zł

W ramach tego rozdziału zabezpieczono **wydatki bieżące** w wysokości **150 000 zł** na pomoc finansową dla Starostwa Powiatowego na dofinansowanie remontu drogi powiatowej nr 2876D na odcinku od granic administracyjnych miasta Świdnica do granic powiatu.

W rozdziale tym zaplanowano również **wydatki majątkowe w kwocie 951 953 zł** na pomoc finansową w formie dotacji celowej dla Powiatu Świdnickiego przeznaczoną na:

- budowę chodników przy drogach powiatowych na terenie Gminy Świdnica – 100 000 zł,
- budowę drogi powiatowej nr 3396D na odcinku pomiędzy drogą krajową nr 5 a drogą wojewódzką nr 382 i ul. Stęczyńskiego w Świdnicy” - 101 953 zł,
- przebudowę drogi powiatowej nr 2878D na odcinku Bolescin - Krzczonów - granica powiatu - etap II w km 1+870 – 2+980, w ramach programu "Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2020” – 750 000 zł.

Planowane wydatki na 2017 rok w tym rozdziale są o 1,8% niższe niż w roku bieżącym.

Rozdział 60016 – Drogi publiczne gminne – 2 017 790,19 zł, w tym Sołectwa 48 790,19 zł

W rozdziale tym zaplanowano **wydatki bieżące w kwocie 746 790,19 zł**, w tym:

- zakup materiałów na budowę chodników i remonty dróg – 219 000 zł, w tym Sołectwa – 19 000 zł
- zakup usług związanych z remontami dróg – 178 790,19 zł, w tym: Sołectwa – 8 790,19 zł,

- zakup usług pozostałych dot. napraw chodników i dróg- 300 000 zł,
- różne opłaty i składki (za zajęcie pasa drogowego) – 49 000 zł.

oraz **wydatki inwestycyjne w kwocie 1 271 000 zł** na następujące zadania inwestycyjne:

- „Budowa i modernizacja dróg i chodników w gminie, w tym zagospodarowanie terenu przy budynku Urzędu Gminy”- 400 000 zł,
- „Droga dojazdowa do gruntów rolnych”- 500 000 zł,
- „Wykonanie projektów w Gminie”- 121 000 zł, w tym Sołectwa 21 000 zł,
- „Przebudowa ul. Przyjaźni w Świdnicy w ramach programu «Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2020»” w formie dotacji celowej dla Miasta Świdnica – 250 000 zł,

Planowane wydatki na 2017 rok w tym rozdziale są niższe o 34,4% niż w roku bieżącym, ze względu na niższy poziom planowanych wydatków majątkowych w 2017 r. związanych z gminną infrastrukturą drogową.

Rozdział 60095 – Pozostała działalność – 29 950 zł, w tym Sołectwa 3 950 zł

Kwotę **26 450 zł** (o 20,2% mniej niż w 2016 r.) przewidziano na remonty i zakup wiat przystankowych na terenie gminy, w tym Sołectwa- 450 zł.

Ponadto zaplanowano **wydatek majątkowy w ramach FS wsi Lutomia Górna** – zakup nowej wiaty przystankowej **w kwocie 3 500 zł**.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa – 4 316 988 zł

Rozdział 70004 – Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej – 3 826 956 zł

W ramach gospodarki mieszkaniowej zaplanowano **wydatki bieżące w kwocie 826 956 zł**, w tym:

➤ wynagrodzenie bezosobowe palacza budynków czynszowych i składki od nich naliczone	11 956 zł,
➤ materiały do remontów budynków czynszowych	45 000 zł,
➤ eksploatacja budynków czynszowych	250 000 zł,
➤ remonty budynków czynszowych	450 000 zł,
➤ zakup energii	50 000 zł,
➤ ekspertyzy	5 000 zł,
➤ koszty sądowe	10 000 zł,
➤ odszkodowanie wypłacane na rzecz osoby prawnej za nieudostępnienie lokalu socjalnego	5 000 zł.

Wydatki bieżące na rok 2017 planuje się na poziomie bieżącego roku.

Wydatki inwestycyjne w kwocie 3 000 000 zł zaplanowano na następujące inwestycje pn.:

- „Budowa budynku w Pszennie przy ul. Wrocławskiej” – 2 200 000 zł,
- „Przebudowa budynku mieszkalnego przy ul. Zacisze 1 w Pszennie” – 800 000 zł.

W rozdziale tym planowane wydatki zwiększono prawie 5- krotnie, ponieważ planuje się nowe inwestycje dotyczące budowy lub przebudowy budynków mieszkaniowych.

Rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami – 490 032 zł.

W ramach wydatków bieżących w kwocie **390 032 zł** planuje się: 200 000 zł na pokrycie kosztów związanych ze sprzedażą nieruchomości gminy, 5 000 zł na ekspertyzy, 100 000 zł na opłaty notarialne i sądowe, 75 000 zł na odszkodowania za przejęcie działek, 10 000 zł na koszty sądowe oraz 32 zł na opłatę roczną z tytułu wieczystego użytkowania gruntu na rzecz Starostwa Powiatowego w Świdnicy.

Ponadto planuje się **wydatki majątkowe w kwocie 100 000 zł** na *zakup inwestycyjny pn.* „Wykup działek”.

W stosunku do roku bieżącego w rozdziale tym planuje się wydatki niższe o 38,1%, co wynika z faktu przeniesienia wydatków inwestycyjnych dot. termomodernizacji budynków do wydatków placówek oświatowych oraz świetlic.

Dział 710 – Działalność usługowa – 71 100 zł

Rozdział 71004 – Plany zagospodarowania przestrzennego – 70 300 zł

W rozdziale tym zabezpieczono środki w kwocie 45 000 zł na potrzeby zakończenia prac planistycznych rozpoczętych w latach ubiegłych związanych z uchwaleniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także opracowanie wielu zmian jednostkowych. Ponadto 25 300 zł planuje się przeznaczyć na wynagrodzenie dla członków komisji architektoniczno – urbanistycznej i pochodne od tych wynagrodzeń.

Wydatki w tym rozdziale planuje się na poziomie niższym o 56,8% niż w roku bieżącym.

Rozdział 71035- Cmentarze – 800 zł

W rozdziale „Cmentarze” zaplanowano kwotę **800 zł** na umowę zlecenie w celu utrzymania Pomników Żołnierzy na terenie gminy.

Dział 750 – Administracja publiczna – 8 237 996,75 zł

Rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie – 64 875 zł

Planowane wydatki tego rozdziału w kwocie **64 875 zł** pokrywane będą ze środków budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej /zgodnie z pismem z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego/. Zabezpieczone środki przeznacza się na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń dla osób realizujących zadanie w zakresie spraw obywatelskich.

Rozdział 75022 – Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)– 373 827 zł

W rozdziale *Rady gmin* zabezpieczono wydatki bieżące w kwocie **373 827 zł** związane z obsługą Rady Gminy (na poziomie przewidywanego wykonania roku bieżącego) z przeznaczeniem na wypłatę diet dla Radnych za udział w sesjach i komisjach oraz wydatki rzeczowe związane z funkcjonowaniem Rady Gminy.

Rozdział 75023 - Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)– 6 099 605,75 zł

W celu zabezpieczenia środków na bieżącą realizację zadań Urzędu Gminy planuje się środki na poziomie wyższym o 0,5% w stosunku do przewidywanego wykonania roku bieżącego.

Wydatki bieżące planuje się w wysokości 6 063 127,75 zł, tj. o 3,4% wyższe niż w roku bieżącym z przeznaczeniem na:

- płace – 3 870 841 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne- 327 784 zł,
- składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy – 786 499 zł
- składki na PFRON- 72 000 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia- 193 380 zł, zakup usług związanych z utrzymaniem i funkcjonowaniem urzędu– 286 254 zł, zakup usług telekomunikacyjnych- 54 526 zł, różne opłaty i składki – 1 873 zł, zakup usług remontowych- 75 000 zł oraz zakup energii- 86 273 zł, delegacje służbowe- 39 630 zł, badania okresowe pracowników- 3 069 zł, szkolenia- 22 286 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe- 150 248 zł,
- odpis na ZFŚS- 65 089 zł
- ekwiwalent za pranie odzieży- 8 463 zł,
- opłata za odpady na rzecz Miasta Świdnica- 7 776 zł,
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego- 12 136,75 zł.

Planuje się **wydatki majątkowe w kwocie 36 478 zł** z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne Urzędu Gminy, t.j. o 83% niższe niż w roku bieżącym.

Rozdział 75058 - Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą 50 441 zł

W roku 2017 na współpracę zagraniczną gminy planuje się wydatki o 2,9% niższe od przewidywanego wykonania roku bieżącego, w tym: na wynagrodzenia bezosobowe i składki od tych wynagrodzeń kwotę 12 398 zł, różne wydatki na rzecz osób fizycznych kwotę 2 695 zł, na zakup materiałów i wyposażenia kwotę 10 883 zł, na zakup usług pozostałych kwotę 8 836 zł, na różne opłaty i składki kwotę 581 zł, na zakup usługi tłumaczenia kwotę 887 zł i na podróże służbowe zagraniczne kwotę 14 161 zł.

Rozdział 75075- Promocja jednostek samorządu terytorialnego 143 123 zł, w tym Sołectwa 1 950 zł

Na promocję krajową gminy zaplanowano wydatki o 24,7 % niższe niż w roku bieżącym, co daje kwotę **143 123 zł**, którą planuje się przeznaczyć na: zakup materiałów promocyjnych- 61 442 zł, usług związanych z promocją- 65 179 zł (w tym Sołectwa – 450 zł), podróże służbowe- 1 824 zł, różne opłaty i składki (składka na „Księstwo Świdnicko- Jaworskie”)- 1 742 zł, umowy zlecenia wraz z składkami ZUS – 12 936 zł (w tym Sołectwa – 1 500 zł).

Rozdział 75095 – Pozostała działalność – 1 506 125 zł

W ramach rozdziału zabezpieczono środki na *wydatki bieżące* w kwocie **346 125 zł** (tj. o 3,6% niższe niż w b.r.), w tym na: diety dla sołtysów 117 000 zł, zakup materiałów i usług 26 685 zł, zakup usług pozostałych – prowizje bankowe – 5 667 zł, składki na stowarzyszenia- 16 400 zł (w tym: Lokalna Grupa Działania „Szlakiem Granitu” – 11 000 zł, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej - 5 400 zł), ubezpieczenie mienia gminnego w kwocie - 139 554 zł oraz dotację celową dla Gminy Wałbrzych na partycypację w kosztach funkcjonowania Instytucji Pośredniczącej Aglomeracji Wałbrzyskiej - 40 819 zł. Ponadto planuje się **wydatki majątkowe w kwocie 1 160 000 zł** na zadanie inwestycyjne pn. „Rozwój e-usług publicznych w Gminie Świdnica” realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej.

W rozdziale tym zwiększono plan wydatków na 2017 rok prawie 4- krotnie w stosunku do przewidywanego wykonania b.r., ze względu na zaplanowane wydatki majątkowe na e-usługi publiczne.

Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa - 3 384 zł

Rozdział 75101- Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa- 3 384 zł

Na prowadzenie i aktualizację list wyborców w roku 2017 planuje się **3 384 zł**.

Wydatki w całości pokrywane są z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań zleconych z administracji rządowej. Podstawą wyliczenia kwoty dotacji była liczba uprawnionych do głosowania, ujętych w rejestrach wyborców wg stanu na dzień 30.06.16 r. przy przyjętym wskaźniku 251 zł na jeden tysiąc wyborców.

Dział 752- Obrona narodowa – 300 zł

Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne – 300 zł

W ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa, planuje się kwotę 300 zł na realizację zadania zleconego w zakresie pozostałych wydatków obronnych.

Dział 754- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 1 456 258 zł

Rozdział 75412 – Ochotnicze straże pożarne – 1 372 869 zł, w tym Sołectwa 16 700 zł

W rozdziale 75412 zaplanowano kwotę **449 100 zł na wydatki bieżące** dla Ochotniczych Straży Pożarnych (tj. o 4,9% wyższą niż przewidywane wykonanie bieżącego roku) w celu zabezpieczenia niezbędnych potrzeb w zakresie funkcjonowania jednostek OSP z terenu Gminy Świdnica.

W ramach kwoty **449 100 zł planowanej na wydatki bieżące** przewidziano 75 000 zł na **remonty** samochodów strażackich i remiz strażackich, 100 000 zł na ekwiwalent za udział w akcji, 64 900 zł na wynagrodzenie bezosobowe wraz z pochodnymi komendanta OSP i osób utrzymujących samochody wraz ze sprzętem z stanie gotowości, 71 700 zł na zakup materiałów i wyposażenia (w tym Sołectwa – 16 700 zł), 75 000 zł na energię, wodę i gaz, 10 000 zł na badania lekarskie członków OSP, 21 000 zł na zakup usług pozostałych związanych z OSP (przeglądy samochodów, itd.), 4 000 zł na zakup usług telekomunikacyjnych, 1 000 zł ekspertyzy, 1 500 zł delegacje służbowe, 25 000 zł na ubezpieczenia.

W rozdziale 75412 zaplanowano również wydatki na **zakupy inwestycyjne w kwocie 923 769 zł** t.j. na:

- „Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii celem wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” – 899 769 zł. Projekt partnerski gmin pod przewodnictwem Gminy Świdnica zaplanowano z udziałem środków Unii Europejskiej,
- „Zakup aparatów ochrony dróg oddechowych” – 24 000 zł.

W rozdziale Ochotnicze Straże Pożarne plan wydatków zwiększa się ponad 3- krotnie ze względu na planowane zakupy sprzętu do akcji ratowniczych.

Rozdział 75414 – Obrona cywilna – 1 000 zł

W ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa, przewiduje się wydatkować kwotę 1 000 zł na realizację zadania zleconego w zakresie obrony cywilnej. Na obronę cywilną zgodnie z pismem Wojewody planuje się wydatki na poziomie roku bieżącego.

Rozdział 75421- Zarządzanie Kryzysowe- 68 150 zł

Kwota w wysokości 17 150 zł zostanie wydatkowana ze środków własnych na zatrudnienie osoby w ramach umowy zlecenia w celu zarządzania Centrum Kryzysowym. Natomiast kwotę 51 000 zł planuje się na partycypację w kosztach utrzymania Gminnego CZK na terenie Państwowej Straży Pożarnej oraz zakupy związane z usuwaniem skutków

klęsk żywiołowych. W stosunku do przewidywanego wykonania b.r. planuje się wzrost wydatków o 5,4%.

Rozdział 75495- Pozostała działalność – 14 239 zł, w tym Sołectwa 14 239 zł

W rozdziale zabezpieczono środki na **wydatek inwestycyjny** w kwocie 14 239 zł dla Sołectwa Burkatów na poprawę bezpieczeństwa na wsi poprzez rozbudowę monitoringu.

Dział 757 – Obsługa długu publicznego – 1 000 000 zł

Rozdział 75702 – Obsługa papierów wartościowych kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego – 1 000 000 zł

Wydatkami tego działu będą środki związane z obsługą długu gminy w kwocie 1 000 000 zł, tj.:

- odsetki od obligacji komunalnych – 975 000 zł,
- odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek- 25 000 zł.

Dział 758 – Różne rozliczenia – 699 955 zł

Rozdział 75818 - Rezerwy ogólne i celowe – 699 955 zł

Planuje się rezerwę ogólną do 1 % planowanych wydatków na nieprzewidziane wydatki w kwocie 509 518 zł oraz rezerwę celową w kwocie 190 437 zł na Zarządzenie Kryzysowe na terenie gminy, obliczoną według wzoru: (kwota rezerwy > wydatki ogółem minus wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczone minus wydatki na obsługę długu minus wydatki majątkowe) * 0,5%).

Dział 801- Oświata i Wychowanie- 31 862 115 zł

Rozdział 80101- Szkoły podstawowe- 12 859 895 zł

Dla szkół podstawowych planuje się wydatkować o 2 199 109,29 środków więcej niż w roku 2016 zł t.j. o 20,6%, ze względu na planowane nowe inwestycje w infrastrukturę oświatową.

W ramach **wydatków bieżących**, czyli kwoty 8 656 100 zł (tj. o 0,2% mniej niż w b.r.), planuje się zabezpieczyć środki na: wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla nauczycieli i obsługi- 7 052 380 zł, odpis na ZFŚS- 308 300 zł, wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń – 375 420 zł, delegacje służbowe- 16 050 zł. Pozostałą kwotę w wysokości 903 950 zł stanowią wydatki rzeczowe.

W ramach wydatków bieżących środki przeznacza się na funkcjonowanie szkół podstawowych w następujących miejscowościach: w Bystrzycy Górnej- 1 244 200 zł, w Grodziszczu- 1 094 000 zł, w Lutomi Dolnej- 1 711 300 zł, w Mokrzeszowie- 937 500 zł, w Pszennie- 2 001 400 zł, w Witoszowie Dolnym- 1 667 700 zł.

Ponadto planuje się **wydatki inwestycyjne** w kwocie **4 203 795 zł** (tj. ponad 2-krotnie wyższej niż w 2016 r.) z przeznaczeniem na zadanie pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Świdnica: Szkoły Podstawowej w Pszennie oraz Szkoły Podstawowej w Grodziszczu” w ramach RPO ZIT AW na lata 2014 -2020 (w tym z opłaty za korzystanie ze środowiska – 374 945 zł).

Rozdział 80103- Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych- 521 141 zł

Kwotę **521 141 zł** planuje się przeznaczyć się na obsługę i funkcjonowanie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w miejscowościach: Bystrzyca Górna - 82 749 zł, Grodziszczce - 83 304 zł, Lutomia Dolna - 243 314 zł, Mokrzyszów - 111 774 zł.

W stosunku do roku bieżącego na oddziały przedszkole w szkołach podstawowych wydatki bieżące planuje się niższe o 2,6%, w tym na: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 460 305 zł, odpis na ZFŚS- 22 420 zł, wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń – 33 800 zł oraz pozostałe wydatki bieżące – 4 616 zł.

Rozdział 80104- Przedszkola- 2 479 903 zł

Kwotę 1 686 160 zł, tj. o 21,7% środków więcej niż w roku 2016 zaplanowano na obsługę i funkcjonowanie przedszkoli działających poza szkołami podstawowymi, w tym w Pszennie- 905 860 zł oraz Witoszowie Dolnym – 780 300 zł. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika z konieczności zwiększonego zatrudnienia personelu nauczycieli i pracowników obsługi w Przedszkolach w Pszennie i Witoszowie Dolnym, spowodowaną większą liczbą dzieci uczęszczających do obu przedszkoli.

W ramach wydatków na bieżące funkcjonowanie naszych przedszkoli, tj. w Pszennie i Witoszowie Dolnym zabezpieczono środki finansowe na: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 1 368 710 zł, odpis na ZFŚS- 66 450 zł, wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń - 77 000 zł, zakup materiałów i wyposażenia- 48 000 zł, pozostałe wydatki rzeczowe (tj.: energia, pomoce naukowe, delegacje, telefony, usługi pozostałe, itp.) - 126 000 zł.

Ponadto w rozdziale tym zaplanowano kwotę 193 743 zł na dotację dla przedszkoli niepublicznych (w tym: w Krzyżowej- 135 033 zł, w Boleszczynie- 58 710 zł) oraz kwotę 600 000 zł na zwrot kosztów dotacji dla gminy dotującej niepubliczne przedszkola, do których uczęszczają dzieci z terenu Gminy Świdnica.

Rozdział 80106 – Inne formy wychowania przedszkolnego – 222 301 zł

W rozdziale tym zabezpieczono kwotę 222 301 zł, t.j. o 12,6% mniej niż w roku bieżącym na funkcjonowanie punktów przedszkolnych, tj.: w Bojanicach (12 dzieci) -

37 572 zł, w Lubachowie (11 dzieci) - 34 441 zł, w Lutomi Dolnej (28 dzieci) - 87 668 zł, w Komorowie (20 dzieci) - 62 620 zł.

Rozdział 80110- Gimnazja- 11 735 000 zł

Na obsługę gimnazjów planuje się wydatkować o 18,6% środków więcej niż w roku 2016, przede wszystkim ze względu na wzrost wydatków inwestycyjnych.

W ramach **wydatków bieżących**, czyli kwoty 4 935 000 zł, planuje się zabezpieczyć środki na: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 4 010 770 zł, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń - 224 260 zł, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych - 149 970 zł, zakup materiałów i wyposażenia (środki czystości, art. biurowe, art. gospodarcze, opał, wyposażenie) - 162 000 zł, pozostałe wydatki rzeczowe związane z funkcjonowaniem Gimnazjów na terenie gminy - 388 000 zł.

Wydatki bieżące zabezpieczają funkcjonowanie gimnazjów w miejscowościach: Lutomia Dolna - 1 380 000 zł, Pszenno - 1 830 000 zł oraz Witoszów Dolny - 1 725 000 zł.

Ponadto zaplanowano **wydatki inwestycyjne** w kwocie **6 800 000 zł** z przeznaczeniem na zadanie pn. „Poprawa warunków nauczania poprzez zakup wyposażenia oraz rozbudowę infrastruktury edukacyjnej przy Gimnazjum w Witoszowie Dolnym” w ramach RPO ZIT AW na lata 2014 -2020.

Rozdział 80113- Dowożenie uczniów do szkół- 1 023 200 zł

Aby zabezpieczyć dowóz dzieci do szkół podstawowych i gimnazjów planuje się wydatkować kwotę **1 023 200 zł**, tj. o 18,9% więcej niż w roku bieżącym.

Rozdział 80114- Zespół obsługi ekonomiczno- administracyjnej szkół- 853 500 zł

W ramach **wydatków bieżących** zabezpieczono środki w kwocie **853 500 zł**, t.j. o 6,2% więcej niż w 2016 r. na funkcjonowanie Gminnego Zespołu Oświaty, w tym: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 753 700 zł, odpis na ZFŚS– 9 800 zł, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń– 500 zł, zakup materiałów i wyposażenia - 35 000 zł, pozostałe wydatki rzeczowe związane z funkcjonowaniem GZO – 54 500 zł.

Rozdział 80146- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli- 80 440 zł

Powyższą kwotę, t.j. o 8,5% wyższą od przewidywanego wykonania bieżącego roku, zaplanowano na doksztalcanie zawodowe nauczycieli, stanowi ona 1% planowanych płac, zgodnie z Kartą nauczyciela.

Rozdział 80148- Stołówki szkolne i przedszkolne- 183 930 zł

W rozdziale tym zabezpieczono środki na zabezpieczenie funkcjonowania stołówki szkolnej w Lutomi Dolnej.

W ramach **wydatków bieżących** planuje się: wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników stołówki szkolnej - 80 570 zł, wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń – 880 zł, odpis na ZFŚS - 3 100 zł, zakup materiałów i wyposażenia (środki czystości, wyposażenie) - 5 620 zł, zakup art. Żywnościowych - 73 750 zł, zakup gazu - 7 100 zł, delegacje służbowe - 1 260 zł, zakup usług (dzierżawa zbiornika na gaz, deratyzacja, naprawy sprzętu, itp.) - 10 130 zł, szkolenia – 1 520 zł.

Środki na 2017 rok zaplanowano o 1,8% niższe niż w roku bieżącym.

Rozdział 80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego- 354 188 zł

W rozdziale tym zaplanowano **wydatki bieżące** w wysokości **24 500 zł** dla Przedszkola w Pszennie. W ramach wydatków bieżących zaplanowano wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne z dziećmi posiadającymi orzeczenia o niepełnosprawności - 20 000 zł oraz na wydatki rzeczowe - 4 500 zł.

Ponadto planuje się **329 688 zł** na **dotacje** przeznaczone na dodatkowe zajęcia ze specjalistami w dziedzinie psychologii, logopedii i terapii zajęciowej dla dzieci posiadających orzeczenia o niepełnosprawności, w tym: dotacja podmiotowa dla Niepublicznego Przedszkola „Brylancik” w Bolesćcinie - 274 740 zł oraz dotacja celowa dla Punktu Przedszkolnego Lutomia II w Lutomi Górnej - 54 948 zł.

Rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych – 1 427 115 zł

W rozdziale tym zabezpieczono środki na realizację zadań dydaktycznych z uczniami posiadającymi orzeczenia o niepełnosprawności i koniecznością prowadzenia zajęć rewalidacyjnych i indywidualnych w kwocie **1 427 115 zł** w następujących placówkach: SP Bystrzyca Górna – 39 350 zł, SP Grodziszczce – 44 430 zł, SP Lutomia Dolna – 237 595 zł, SP Mokreszów – 87 150 zł, SP Pszenno – 165 500 zł, SP Witoszów Dolny – 119 470 zł, Gimn. Lutomia Dolna – 343 330 zł, Gimn. Pszenno – 212 700 zł, Gimn. Witoszów Doln.– 177 590 zł. Zaplanowane środki przeznaczone będą na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w kwocie 1 232 975 zł, odpis na ZFŚS w kwocie 44 330 zł, wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń – 60 310 zł oraz wydatki rzeczowe w kwocie 89 500 zł.

Wydatki w tym rozdziale planuje się na poziomie wyższym o 16,7% niż w roku bieżącym.

Rozdział 80195- Pozostała działalność- 121 502 zł

W ramach tego rozdziału planuje się wydatki na świadczenia socjalne dla emerytowanych nauczycieli- 120 502 zł, tj. o 3,8% wyższe niż w roku bieżącym.

Ponadto w rozdziale zabezpiecza się kwotę 1 000 zł na wynagrodzenie komisji egzaminacyjnej na awans zawodowy nauczycieli.

Dział 851- Ochrona Zdrowia- 256 249 zł

Rozdział 85149- Programy polityki zdrowotnej- 46 249 zł

W roku 2017 planuje się zakup usług i materiałów służących profilaktyce zdrowia dla mieszkańców gminy oraz pracowników urzędu. Wydatki na 2017 rok planuje się o 5,8% wyższe niż w roku bieżącym.

Rozdział 85153- Zwalczanie narkomanii- 2 044 zł

Na zwalczanie narkomanii zabezpiecza się kwotę **2 044 zł**, pochodzącą z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydatki na 2017 rok zaplanowano na poziomie roku bieżącego.

Rozdział 85154- Przeciwdziałanie alkoholizmowi- 197 956 zł

Na realizację programu w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie gminy zabezpiecza się **197 956 zł**. Środki w całości pochodzą z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydatki na 2017 rok zaplanowano niższe o 14,2% niż w bieżącym roku.

Rozdział 85195 – Pozostała działalność – 10 000 zł

W ramach rozdziału zaplanowano dotację celową w kwocie **10 000 zł** dla stowarzyszeń realizujących zadania gminy w zakresie działania na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych oraz pomocy ich rodzinom. Wydatki na 2017 roku planuje się na poziomie roku bieżącego.

Dział 852- Pomoc społeczna- 3 474 090 zł

Rozdział 85202- Domy pomocy społecznej- 500 000 zł

W ramach rozdziału planuje się środki na sfinansowanie popytu osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej. Planowane wydatki są wyższe o 8,7% niż w bieżącym roku. Środki na ten cel w całości pochodzą z dochodów własnych budżetu gminy.

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 4 161 zł

Kwotę **4 161 zł** (tj. na poziomie bieżącego roku) zaplanowano na wydatki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej– 118 900 zł

Wydatki planuje się w wysokości **118 900 zł** na opłatę składek zdrowotnych opłacanych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej. Z budżetu państwa pochodzi kwota w wysokości 116 400 zł (t.j. wyższa o 13,5% niż w roku bieżącym)- kwota określona przez Wojewodę Dolnośląskiego, z czego 84 400 zł na zadania zlecone a 32 000 zł na zadania własne gminy. Z dochodów własnych na realizację tego zadania zabezpieczono 2 500 zł.

Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe- 376 800 zł

W ramach tego rozdziału planuje się wydatki na pomoc dla podopiecznych GOPS w formie zasiłków pieniężnych i w naturze oraz opłatę składek na ubezpieczenia społeczne.

Kwotę **76 300 zł** gmina otrzyma z budżetu państwa na realizację zadań własnych, pozostałą kwotę **300 500 zł** na zadania własne planuje się ze środków własnych gminy, w tym 500 zł na ewentualne zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości.

Zaplanowane środki na rok 2017 będą niższe o 21,2% w stosunku do przewidywanego wykonania za 2016 rok, z powodu zmniejszenia dotacji z budżetu państwa o 22,1%.

Rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe – 50 000 zł

Planuje się wypłacić dodatki mieszkaniowe w kwocie **50 000 zł**, środki na ten cel będą niższe o 16,7% niż przewidywane wykonanie 2016 r. i w całości pochodzą z dochodów własnych budżetu gminy.

Rozdział 85216- Zasiłki stałe- 194 900 zł

W ramach tego rozdziału zabezpieczono środki na pomoc dla podopiecznych GOPS w formie zasiłków stałych. W 2017 roku planuje się wydatki w kwocie **194 000 zł**, w tym z dotacji celowej na realizację zadań własnych gminy- 187 000 zł.

Ponadto zabezpieczono kwotę **900 zł** na ewentualne zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości.

Zaplanowane środki w rozdziale będą niższe o 24,1% niż przewidywane wykonanie 2016 roku, z powodu zmniejszenia dotacji z budżetu państwa na 2017 rok o 25,1%.

Rozdział 85219– Ośrodki pomocy społecznej – 1 190 829 zł

W ramach tego rozdziału zabezpiecza się środki na płace i pochodne od płac pracowników GOPS oraz na pozostałe wydatki bieżące niezbędne do wykonywania zadań

jednostki w kwocie **1 190 829 zł** i będą one wyższe o 13,1% w stosunku do przewidywanego wykonania roku bieżącego.

Kwotę 196 300 zł gmina otrzyma w formie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań własnych, pozostałą kwotę 994 529 zł na utrzymanie ośrodka planuje się ze środków własnych gminy.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 826 500 zł
Przewiduje się przeznaczyć **826 500 zł** na usługi opiekuńcze, czyli 2- krotnie więcej niż w roku bieżącym. Powyższe zadanie sfinansowane zostanie w całości ze środków własnych gminy.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania- 162 000 zł

Kwotę 162 000 zł planuje się na dożywianie w ramach programu „Posiłek dla potrzebujących”. Kwotę 62 000 zł gmina otrzyma z budżetu państwa na realizację zadań własnych, pozostałą kwotę zabezpiecza się ze środków własnych gminy tj. 100 000 zł. Zaplanowane środki w rozdziale będą niższe o 17,7% niż przewidywane wykonanie 2016 roku, z powodu zmniejszenia dotacji z budżetu państwa na 2017 rok o 36%.

Rozdział 85295- Pozostała działalność- 50 000 zł

W rozdziale tym zabezpiecza się 50 000 zł na organizację prac społecznie– użytecznych. . Powyższe zadanie sfinansowane zostanie w całości ze środków własnych gminy.

DZIAŁ 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – 987 380 zł

Rozdział 85401 – Świetlice szkolne – 327 690 zł

W ramach rozdziału planuje się środki na płace i pochodne od płac oraz wydatki rzeczowe niezbędne do utrzymania i funkcjonowania świetlic przy szkołach podstawowych w Lutomi Dolnej – 110 520 zł, w Pszennie – 122 870 zł oraz w Witoszowie Dolnym – 94 300 zł. Środki na ten cel będą o 58% wyższe od przewidywanego wykonania za 2016 rok, w związku ze zwiększonym zatrudnieniem w świetlicach i większą liczbą dzieci korzystających ze świetlic.

Rozdział 85404 – Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka- 29 160 zł

W rozdziale tym planuje się **29 160 zł** na dotacje przeznaczone na specjalistyczne zajęcia w zakresie wspomagania rozwoju najmłodszych dzieci zgodnie z orzeczeniami Poradni Psychologicznej w tym: dla Niepublicznego Przedszkola „Brylancik” w Boleścinie dotację podmiotową w kwocie 24 300 zł oraz dla Punktu Przedszkolnego Lutomia II w Lutomi Górnej dotację celową w kwocie 4 860 zł.

Rozdział 85412 – Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży Szkolnej, a także szkolenia młodzieży- 40 000 zł

Kwotę **40 000 zł** planuje się na wypoczynek zimowy oraz letni dla dzieci i młodzieży szkolnej. Środki na ten cel zabezpiecza się na poziomie 2016 roku.

Rozdział 85415- Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym- 100 000 zł

W rozdziale tym planuje się 60 000 zł na stypendia dla uczniów za osiągnięcia w nauce i sporcie i są one o 7,7% niższe od planowanego wykonania bieżącego roku.

Ponadto na inne formy pomocy dla uczniów zabezpieczono kwotę 40 000 zł, tj. wkład własny na stypendia socjalne i zasiłki szkolne.

Rozdział 85417- Szkolne schroniska młodzieżowe- 490 530 zł

W rozdziale tym zaplanowano kwotę **490 530 zł** na płace i pochodne od płac oraz wydatki rzeczowe niezbędne do funkcjonowania szkolnego schroniska młodzieżowego. Środki na ten cel będą wyższe o 12,2% od przewidywanego wykonania za 2016 rok.

DZIAŁ 855 – Rodzina– 18 400 015 zł

Rozdział 85501 – Świadczenia wychowawcze – 13 488 000 zł

Kwota **13 488 000 zł** zaplanowana przez Wojewodę Dolnośląskiego w formie dotacji celowej na zadania zlecone z administracji rządowej zostanie przeznaczona na wypłatę świadczeń w ramach programu Rodzina 500 Plus – 13 285 680 zł oraz obsługę tego zadania 202 320 zł (w tym: na wynagrodzenia pracowników i składki od tych wynagrodzeń – 91 500 zł i wydatki rzeczowe- 110 820 zł).

Rozdział 85502- Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego- 4 736 600 zł

Kwota 4 698 000 zł z dotacji celowej na zadania zlecone z administracji rządowej zostanie przeznaczona na wypłatę: świadczeń rodzinnych uprawnionym mieszkańcom gminy oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 4 293 060 zł, wynagrodzeń pracowników obsługujących zasiłki rodzinne- 114 740 zł, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy- 290 200 zł. Kwota została zaplanowana przez Wojewodę Dolnośląskiego i jest wyższa o 21,6 % niż w bieżącym roku.

Z dochodów własnych na realizację tego zadania zabezpiecza się środki w kwocie 38 600 zł, w tym na zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości- 10 000 zł i na wydatki rzeczowe związane z realizacją zadania- 12 600 zł oraz na wynagrodzenia i pochodne – 16 000 zł.

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny – 55 415 zł

Kwota **55 415 zł** zostanie przeznaczona na umowę zlecenie i składki ZUS asystenta rodzin potrzebujących wsparcia. Kwota zaplanowana jest o 42,1% wyższa niż w 2016 roku.

Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze- 100 000 zł

W ramach tego rozdziału zabezpieczono z budżetu gminy kwotę **100 000 zł** na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Kwota zaplanowana jest o 66,7% wyższa od kwoty zabezpieczonej na 2016 rok.

Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo- wychowawczych – 20 000 zł

Kwotę **20 000 zł** z budżetu gminy zaplanowano na współfinansowanie pobytu dzieci w placówce opiekuńczo- wychowawczej. Wydatki w 2017 r. planuje się o 33,3% niższe od planu wydatków na 2016 rok.

DZIAŁ 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska– 5 727 869,40 zł

Rozdział 90001- Gospodarka ściekowa i ochrona wód- 645 455 zł

W rozdziale tym zaplanowano **45 455 zł** na wydatki bieżące w ramach gospodarki ściekowej i ochrony wód z opłaty za korzystanie ze środowiska.

Planuje się również **200 000 zł** z opłaty za korzystanie ze środowiska *na zadanie inwestycyjne* pn. „Zadania inwestycyjne w ramach porządkowania gospodarki wodno-ściekowej w gminie (w tym § 6060 – 100 000 zł)”.

Ponadto z opłaty za korzystanie ze środowiska **400 000 zł** planuje się na dofinansowanie zakupów inwestycyjnych (w formie dotacji celowej dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych) w ramach zadania pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Krzczonów, Niegoszów, Miłochów, Gogołów”.

Rozdział 90002 – Gospodarka odpadami – 1 939 300 zł

W rozdziale tym planuje się 1 939 300 zł na wydatki bieżące (tj. o 17,9% więcej niż w 2016 r.) w celu realizacji zadania Gminy w zakresie gospodarki odpadami, zabezpieczając środki na zakup usług, wynagrodzenia pracowników i składki od wynagrodzeń oraz wydatki rzeczowe. W rozdziale tym wydatki planuje się w całości z opłaty za gospodarowanie odpadami.

Rozdział 90003 - Oczyszczanie miast i wsi - 485 904,40 zł, w tym Sołectwa 161 404,40 zł

W ramach estetyki wsi planuje się **250 000 zł** na zimowe utrzymanie dróg tj. usługi związane z odśnieżaniem i posypywaniem dróg gminnych.

Ponadto w ramach rozdziału zabezpieczono środki w kwocie **74 500 zł**, w tym **72 500 zł** z opłaty za korzystanie ze środowiska (zgodnie z załącznikiem nr 13) na następujące zadania:

- eksploatacja kubłów na przystankach autobusowych- 12 000 zł,

- uporządkowanie dzikich wysypisk- 5 000 zł,
- akcja „Sprzątanie świata”– 8 000 zł,
- akcja edukacyjna– 45 000 zł,
- zakup fotopułapki- 2 500 zł,
- oczyszczanie miast i wsi– 2 000 zł.

Również Sołectwa na estetykę wsi przeznaczyły **161 404,40 zł**, jako wydatki bieżące.

W stosunku do roku 2016 w rozdziale planuje się wydatki wyższe o 32% z związku z wzrostem planowanych wydatków w ramach Funduszu Sołeckiego oraz wydatków na zimowe utrzymanie dróg.

Rozdział 90004 – Utrzymanie zieleni w miastach i gminach – 45 000 zł

W ramach rozdziału zabezpieczono środki na zakup drzewek, krzewów i kwiatów do nasadzeń w miejscach publicznych na terenie gminy 5 000 zł oraz na korekcyjną wycinkę drzew 40 000 zł.

Rozdział 90005 – Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu – 1 400 000 zł

W rozdziale zaplanowano *wydatek inwestycyjny* w kwocie **1 400 000 zł** na zadanie pn. „Budowa drogi rowerowej oraz wymiana części oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie Gminy Świdnica w celu ograniczenia niskiej emisji w obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej” w ramach RPO ZIT AW na lata 2014 – 2020.

Rozdział 90015 – Oświetlenie ulic, placów i dróg – 991 877,41 zł, w tym Sołectwa 16 877,41 zł

Na oświetlenie uliczne zabezpieczono 675 000 zł na wydatki bieżące, w tym:

- na zakup energii elektrycznej - 420 000 zł
- na eksploatację infrastruktury oświetlenia drogowego - 255 000 zł.

Ponadto planuje się wydatki na *zadanie inwestycyjne 316 877,41 zł* (w tym z opłaty za korzystanie ze środowiska- 150 000 zł) pn. „Modernizacja oświetlenia w gminie, w tym Sołectwa 16 877,41 zł, z czego: Bojanice- 6 877,41 zł, Bystrzyca Grn.– 3 000 zł, Krzyżowa- 4 000 zł, Pogorzała- 1 000 zł, Wieruszów- 2 000 zł”.

Wydatki związane z oświetleniem i eksploatacją oświetlenia ulicznego w całości są pokrywane ze środków własnych budżetu gminy. Na 2017 rok przewiduje się wydatki o 2,2% niższe od przewidywanego wykonania za rok 2016.

Rozdział 90020 –Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat produktowych – 3 500 zł

Gmina otrzymuje udział w opłacie produktowej, który powinna przeznaczyć na porządkowanie gospodarki odpadami. W 2017 roku planuje się, iż udział ten wyniesie 3 500 zł (tj. na poziomie bieżącego roku), dlatego planuje się wydatki w kwocie 3 500 zł.

Rozdział 90095 – Pozostała działalność – 216 832,59 zł, w tym 63 832,59 zł Sołectwa

W rozdziale planuje się dotację podmiotową w wysokości 58 000 zł dla Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji z przeznaczeniem na utrzymanie placów zabaw na terenie gminy.

Również zaplanowano wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego w kwocie 63 832,59 zł w formie dotacji celowej dla GOKS i R na place zabaw, w tym:

1. dotacja na zadania bieżące w kwocie 16 442,32 zł,
2. **dotacja na wydatki inwestycyjne** w kwocie 47 390,27 zł.

Ponadto 95 000 zł planuje się na wydatki związane z wykonywaniem zadań dotyczących ochrony zwierząt, w tym dotacja celowa w kwocie 75 000 zł.

Na ochronę zwierząt oraz na place zabaw w 2017 roku planuje się wydatki o 30,9% niższe od przewidywanego wykonania w roku bieżącym ze względu na niższy poziom planowanych wydatków na inwestycje.

Dział 921- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 3 156 542,31 zł

Rozdział 92105 – Pozostałe zadania w zakresie kultury – 10 000 zł

W tym rozdziale planuje się dotację celową w kwocie 10 000 zł dla stowarzyszenia, realizującego zadanie gminy w dziedzinie kultury, sztuki i edukacji.

Rozdział 92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby – 2 802 977,31 zł, w tym Sołectwa 206 703,31 zł

W ramach rozdziału zaplanowano dotację podmiotową w wysokości 1 375 313 zł dla Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji.

Ponadto planuje się środki w ramach Funduszu Sołeckiego w kwocie 206 703,31 zł w formie dotacji celowej na zadania bieżące dla GOKS i R na działalność kulturalną i na świetlice wiejskie.

W rozdziale planuje się również **wydatki inwestycyjne w kwocie 1 220 961 zł** na zadania inwestycyjne pn.:

- „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Słotwinie” – 300 000 zł,

- Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Świdnica: świetlice wiejskiej w Witoszowie Dolnym oraz budynku oświaty i kultury w Bystrzycy Dolnej” w ramach RPO ZITAW na lata 2014-2020 – 920 961 zł.

Łącznie na działalność kulturalną i funkcjonowanie świetlic wiejskich zaplanowano wydatki na poziomie wyższym o 76,5% od przewidywanego wykonania za rok 2016 ze względu na większy plan inwestycji.

Rozdział 92116 – Biblioteki – 263 565 zł

Wydatki w tym rozdziale wyniosą 263 565 zł, będą stanowiły dotację podmiotową na utrzymanie i funkcjonowanie bibliotek gminnych.

Środki na ten cel planuje się niższe o 5,2% od przewidywanego wykonania 2016 roku.

Rozdział 92120 - Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami- 80 000 zł

Na ochronę i konserwację zabytków na terenie naszej gminy zaplanowano 80 000 zł w formie dotacji celowej. Wysokość planowanej dotacji utrzymuje się na poziomie bieżącego roku.

Dział 926 – Kultura fizyczna – 673 560,67 zł

Rozdział 92601 – Obiekty sportowe – 439 803,67 zł, w tym Sołectwa 82 055,67 zł

W rozdziale Obiekty sportowe zaplanowano 257 748 zł dla Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji na bieżące utrzymanie i remonty obiektów sportowych w formie dotacji podmiotowej.

Ponadto planuje się w ramach Funduszu Sołeckiego 82 055,67 zł, jako wydatki w formie dotacji celowej dla GOKS i R na utrzymanie obiektów sportowych, w tym:

1. dotacja na zadania bieżące w kwocie 61 949,14 zł,
2. dotacja na *wydatki inwestycyjne* w kwocie 20 106,53 zł.

Ponadto kwotę **100 000 zł zaplanowano na inwestycję** pn. „Odnowa Wsi Dolnośląskiej”.

Na 2017 rok przewiduje się wydatki o 52,08% niższe od przewidywanego wykonania za rok 2016, ze względu na przeniesienie z działu 926, rozdziału 92601 inwestycji dotyczącej budowy basenu do działu 801 rozdziału 80110.

Rozdział 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej– 233 757 zł

Kwotę 233 757 zł planuje się na dotację celową dla podmiotu realizującego zadanie gminy w dziedzinie kultury fizycznej i sportu. Środki na ten cel planuje się o 1,3% wyższe niż w 2016 roku.

Przychody i rozchody budżetu

W wyniku realizacji planowanych dochodów w kwocie 83 578 460,32 zł oraz planowanych wydatków w kwocie 89 599 720,32 zł rok 2017 planuje się zamknąć deficytem budżetu w kwocie **6 021 260 zł**.

Aby zrównoważyć budżet gminy na 2017 rok planuje się następujące przychody i rozchody:

1. Łączna kwota planowanych przychodów budżetu gminy wyniesie **9 012 840 zł**, w tym:
 - a) z krajowych pożyczek i kredytów – **512 840 zł**,
 - b) z emisji obligacji – **8 500 000 zł**,
2. Rozchody budżetu na 2017 rok z tytułu spłat zaciągniętych pożyczek i kredytów stanowić będą kwotę **2 991 580 zł**, w tym:
 - a) spłaty zaciągniętych pożyczek - **291 580 zł**,
 - b) wykup obligacji komunalnych - **2 700 000 zł**.

Poręczenia i gwarancje

W 2017 roku nie planuje się wypłat z tytułu poręczeń udzielanych przez gminę.

Programy i projekty realizowane z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej i innych zagranicznych źródeł niepodlegających zwrotowi

W 2017 roku planuje się wydatki w kwocie 19 025 344 zł na projekty realizowane przy współudziale środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w postaci udziału w realizacji następujących programów:

1. **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020**, w tym:
 - a) Działanie M07: Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich
 - projekt pn. „Zadania inwestycyjne w ramach PROW na lata 2014 – 2020” – 2 400 000 zł, w tym 528 000 zł z UE,
 - projekt pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Wilkowie i Makowicach wraz z oczyszczalnią ścieków” – 1 000 000 zł, w tym 787 500 zł z UE,
2. **Regionalny Program Operacyjny WD na lata 2014 -2020**, w tym:
 - a) Oś priorytetowa 2 Technologie informacyjno- komunikacyjne, działanie 2.1 E-usługi publiczne, poddziałanie 2.1.4 E-usługi publiczne – ZIT AW
 - projekt pn. „Rozwój e-usług w Gminie Świdnica” – 1 160 000 zł, w tym 986 000 zł z UE,

b) Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, poddziałanie 3.3.4 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT AW

- projekt pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Świdnica: świetlice wiejskiej w Witoszowie Dolnym oraz budynku oświaty i kultury w Bystrzycy Dolnej” – 920 961 zł, w tym 388 510 zł z UE,
- projekt pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Świdnica: Szkoły Podstawowej w Pszennie oraz Szkoły Podstawowej w Grodziszczu”- 4 203 795 zł, w tym 3 519 496 zł z UE,

c) Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.4. Wdrażanie strategii niskoemisyjnych, poddziałanie 3.4.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT AW

- projekt pn. „Budowa drogi rowerowej oraz wymiana części oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie Gminy Świdnica w celu ograniczenia niskiej emisji w obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej” – 1 400 000 zł, w tym: 1 180 000 zł z UE,

d) Oś priorytetowa 4 Środowisko i zasoby, działanie 4.2 Gospodarka wodno-ściekowa, poddziałanie 4.2.4 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT AW

- „Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w aglomeracji Lutomia Dolna” – 200 000 zł, w tym 0 zł z UE,

e) Oś priorytetowa 4 Środowisko i zasoby, działanie 4.5 Bezpieczeństwo, poddziałanie 4.5.1 Bezpieczeństwo – konkursy horyzontalne

- projekt pn. „Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii celem wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” – projekt partnerski gmin pod przewodnictwem Gminy Świdnica – 899 769 zł, w tym 575 852 zł z UE,

f) Oś priorytetowa 7 Infrastruktura edukacyjna, działanie 7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną, poddziałanie 7.1.4 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną - ZIT AW

- projekt pn. „Poprawa warunków nauczania poprzez zakup wyposażenia oraz rozbudowę infrastruktury edukacyjnej przy Gimnazjum w Witoszowie

Dolnym” – 6 800 000 zł, w tym 2 516 000 zł z UE oraz 2 040 000 zł z FRKF – (§ 6059),

g) Oś priorytetowa 11 Pomoc techniczna, działanie 11.1 Pomoc techniczna

- projekt pn. Dotacja celowa dla Gminy Wałbrzych na partycypację w kosztach funkcjonowania Instytucji Pośredniczącej Aglomeracji Wałbrzyskiej” – 40 819 zł, w tym 0 zł z UE.